

Uitgangspunten omgevingsplan pilot Appelscha

Datum: 5 januari 2022

Door: Projectgroep omgevingsplan

Voor: College van Burgemeester en Wethouders

Versie 2

1. Aanleiding

In het Uitvoeringsprogramma Omgevingswet van Ooststellingwerf wordt het omgevingsplan omschreven als 'het juridisch bindende plan voor burgers en bedrijven en andere overheden zoals het huidige bestemmingsplan dat nu is'. Dit betekent dat in het omgevingsplan, meer dan bij andere instrumenten van de Omgevingswet, alle met de fysieke leefomgeving samenhangende belangen van alle partijen in die fysieke leefomgeving samenkomen. Om een omgevingsplan op te stellen en de kennis van het instrument te vergaren is er een projectgroep pilot omgevingsplan opgericht.

1.1 Omgevingswet algemeen

Even kort een omschrijving waarom de Omgevingswet wordt ingevoerd en wat de invoering inhoud. De invoeringsdatum van de Omgevingswet staat gepland voor 1 juli 2022. De Omgevingswet beoogt de volgende verbeteringen te realiseren:

Omgevingswetportaal.nl | december 2017

Figuur 1.2 Verbeterdoelen Omgevingswet

Onder de Omgevingswet wordt er straks gewerkt met zes verschillende instrumenten. Voor de gemeente zijn de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning de belangrijkste instrumenten.

1.2 Omgevingsplan (algemeen)

Het omgevingsplan vervangt met de invoering van de Omgevingswet het huidige bestemmingsplan. Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving. Iedere gemeente heeft (uiteindelijk) 1 omgevingsplan onder de Omgevingswet. De gemeenten hebben tot 2029 om dit te realiseren.

In de omgevingsvisie zegt de gemeente hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Die keuzes werkt zij verder uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. De gemeente kan voor ieder gebied zeggen welke activiteiten zij wel of niet toestaat, bijvoorbeeld wonen, recreatie of bedrijvigheid. In haar omgevingsplan hoeft de gemeente niet specifiek te bepalen wat er in welk gebied komt. Ze kan voor een ontwikkelingsgebied kiezen voor een meer algemene beschrijving met randvoorwaarden. Ook geeft de gemeente aan welke regels zij aan de activiteiten stelt. De gemeente zorgt dat de regels in het omgevingsplan samen leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Bij het stellen van regels houdt de gemeente rekening met alle betrokken belangen. De gemeente heeft een eigen afwegingsruimte voor het afwegen van die belangen. Binnen deze afwegingsruimte kan de gemeente specifieke regels stellen voor verschillende delen van het grondgebied. Ook kan de gemeente functies of kenmerken van locaties of gebieden aanwijzen. Aan deze aanwijzing kan de gemeente regels verbinden voor het gebruik van die plaats of dat gebied.

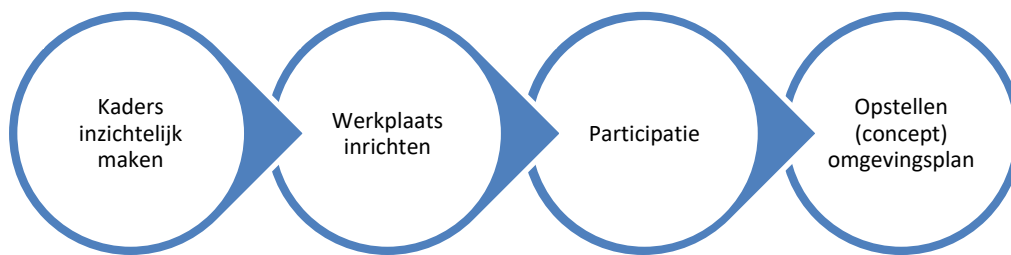

Figuur 1.3 plaat omgevingsplan

2. Huidige stand van zaken project pilot omgevingsplan Appelscha

Het project pilot omgevingsplan valt onder het programma Omgevingswet. Voor het project is een projectgroep opgericht. De gemeenten Opsterland en Weststellingwerf maken ook onderdeel uit van de projectgroep, zodat het een leertraject in OWO verband betreft.

Het resultaat van de het project pilot omgevingsplan is een werktekening voor het proces van het opstellen van het omgevingsplan en een omgevingsplan voor de kern Appelscha. Hiervoor worden de volgende stappen doorlopen:

Figuur 1.1 Doorlopen stappen voor het omgevingsplan

De projectgroep is sinds begin dit jaar actief. Door de projectgroep zijn verschillende acties ondernomen. Hieronder een kort overzicht:

Bestaand beleid

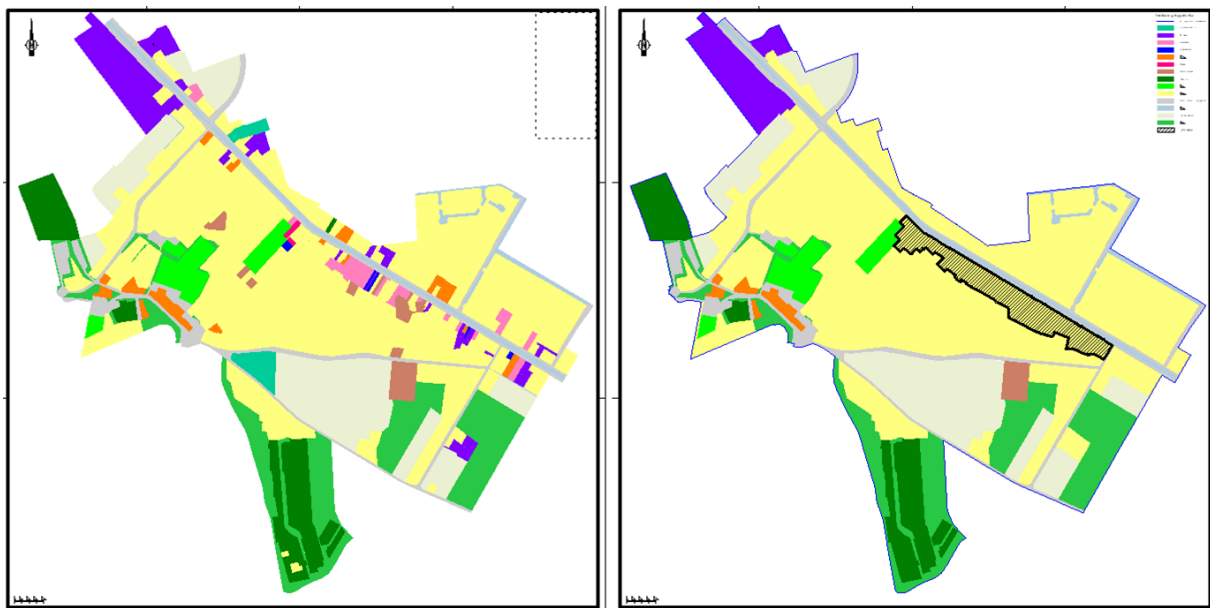
Er is gestart met het uitzoeken van het bestaande beleid. Hiervoor is inzichtelijk gemaakt welke verordeningen er over mogen of moeten in het omgevingsplan. Een lijst hiervan is als bijlage toegevoegd.

Bruidsschat

Een onderdeel van het omgevingsplan is de bruidsschat. In de bruidsschat zijn regels van het rijk opgenomen die het Rijk niet langer zelf wil regelen. De gemeente heeft voor deze regels de keuze of zij ze over wil nemen in het omgevingsplan, aan wil passen of (indien mogelijk) wil laten vervallen. De bruidsschat wordt eerste globaal uitgewerkt op basis van de plaatselijke kennis. Deze eerste aanzet wordt besproken met de ketenpartners; FUMO, veiligheidsregio en GGD. Hierna zal dit onderdeel worden voorgelegd aan het college.

Kaart

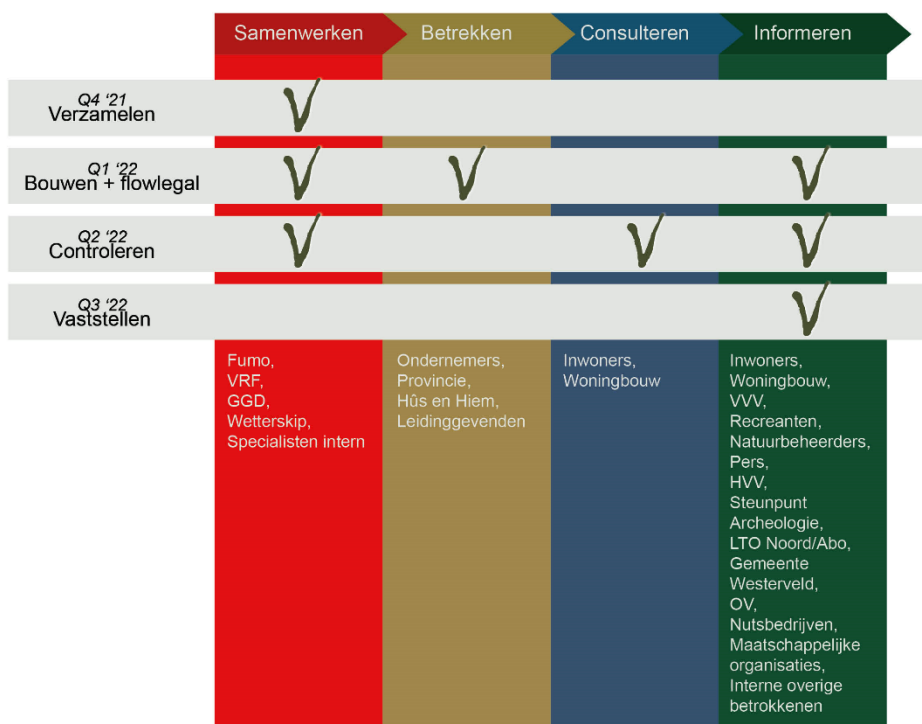
Tevens wordt er kaartmateriaal opgesteld waarin de grenzen van het gebied worden aangegeven en het gebied wordt opgedeeld in verschillende deelgebieden. Hieronder een kaart van het gebied waar het omgevingsplan betrekking op heeft.

Figuur 2: basis kaartmateriaal Appelscha

Participatie

Voor het participatieproces is gestart met het opstellen van een stakeholders analyse. Hierbij is gekeken naar de verschillende stakeholders in het gebied, hun belangen en hun invloed. Op basis daarvan zijn de verschillende stakeholders in een aantal groepen verdeeld. Per groep wordt gekeken naar de best passende vorm van participatie. Dit kan bijvoorbeeld zijn een informatieavond, werksessie of een enquête.

Figuur 3: stakeholdersanalyse

3. Gegeven kaders vanuit het Rijk

Naast de uitgangspunten die wij als gemeente zelf willen toepassen voor het project omgevingsplan zijn er enkele kaders die de gemeente meekrijgt vanuit de nationale omgevingsvisie (NOVI) en vanuit de algemene rijksregels (AmvB's). Deze kaders staan hieronder benoemd.

3.1 De kaders vanuit de NOVI

In de Nationale Omgevingsvisie (oftewel NOVI) staan de volgende drie uitgangspunten geformuleerd. Deze uitgangspunten helpen bij het wegen van belangen en maken van keuzes. In veel gevallen ligt de verantwoordelijkheid van deze keuzes bij gemeenten en/of provincies.

Uitgangspunten (afwegingsprincipes)

- Slimme combinaties maken waar dat mogelijk is
- De kenmerken van het gebied centraal stellen
- Niet uitstellen of doorschuiven

Slimme combinaties waar dat kan

In eerste instantie proberen we met elkaar slimme combinaties te maken van functies en soms botsende belangen te koppelen. Een parkeergarage die ook dienst doet als waterberging bijvoorbeeld, woningen en bedrijven met zonnepanelen op het dak en nieuwe vormen van landbouw, die meer rekening houdt met de natuur.

Het gebied staat centraal

Niet overal zijn combinaties mogelijk en dan zijn scherpe keuzes nodig. We nemen dan het gebied als uitgangspunt, waarin de waarden van het gebied leidend zijn. Wat zijn de specifieke kenmerken van het gebied? Je kijkt onder andere naar welke sectoren de economie dragen, wat de huidige omgevingskwaliteit is (natuur, erfgoed, milieu, landschappelijke schoonheid), waar mensen wonen, recreëren en werken en welke maatschappelijke initiatieven er leven. Het gaat om het gebied, met zijn eigen karakteristieken. Door het gebied als uitgangspunt te nemen bij de keuze, kun je aansluiten bij de kwaliteiten ervan.

Niet uitstellen of doorschuiven

Het derde uitgangspunt is het niet uitstellen van beslissingen of het doorschuiven ervan naar volgende generaties of naar onze buurlanden.

3.2 De kaders vanuit de algemene maatregelen van bestuur (AMvB's)

Naast de NOVI heeft het rijk regels opgenomen in de AmvB's. Deze kennen wij nu ook, zoals bijvoorbeeld het bouwbesluit of het activiteitenbesluit. Onder de Omgevingswet zijn er straks vier AmvB's; het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit.

Op grond van het Bkl (besluit kwaliteit leefomgeving) heeft de gemeenteraad de mogelijkheid of soms de verplichting bepaalde gebieden aan te wijzen. Het gaat daarbij om gebieden waar de Omgevingswet van bepaald dat daar andere of aanvullende regels voor gelden. De wet laat het aan

de gemeenten over te bepalen wat de grenzen van deze gebieden zijn. Het idee daarachter is dat de raad als lokaal wetgever dat het beste kan bepalen. Hieronder een opsomming van de gebieden waar het over gaat:

3.2.2 Moderniseringsgebieden (art 4.18 Omgevingswet)

Moderniseringsgebieden zijn gebieden waar de aanwezige bouwwerken moeten worden gemoderniseerd of worden vervangen. De gemeenteraad kan deze gebieden in het omgevingsplan aanwijzen. Of van deze bevoegdheid gebruik wordt gemaakt, wordt op gebiedsniveau bepaald.

3.2.3 Kostenverhaalsgebieden (art 13.14 Omgevingswet)

De gemeenteraad kan in het omgevingsplan ook kostenverhaalsgebieden aanwijzen. Het gaat daarbij om gebieden waar (publiekrechtelijk) kostenverhaal gaat plaatsvinden. Of van deze bevoegdheid gebruik wordt gemaakt, wordt op gebiedsniveau bepaald.

3.2.4 Brandvoorschriften- en explosievoorschriftengebied (art. 5.14 Bkl)

Op grond van artikel 5.14, derde lid van het Bkl moet de gemeenteraad in het omgevingsplan in elk geval de locaties in een brand- of explosieaandachtsgebied waar een zeer kwetsbaar gebouw is toegelaten, aanwijzen als brand- of explosievoorschriftengebied. Die aanwijzing betekent dat er op grond van het Bkl aanvullende bouwvoorschriften gelden.

Aandachtsgebieden zijn zones rondom een risicobron waar de gemeente bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening moet houden met de mogelijke effecten van incidenten met gevaarlijke stoffen. De begrenzing van deze aandachtsgebieden zijn vastgelegd in de bijlagen bij het Bkl.

Bij de gebiedsgewijze uitrol van het omgevingsplan moeten de aandachtsgebieden geïnventariseerd worden, waarbij ook moet worden nagegaan of binnen die gebieden zeer kwetsbare gebouwen zijn of worden toegelaten.

3.2.5 Bebouwingscontour geur (art. 5.97 Bkl)

Artikel 5.97 van het Bkl verplicht de gemeenteraad tot het aanwijzen van een bebouwingscontour geur. De eisen in het Bkl ten aanzien van geur zijn binnen de bebouwingscontour geur strenger dan daarbuiten. De gemeente moet in het omgevingsplan deze contour aanwijzen en geometrisch vastleggen, waarbij deze geurcontour in ieder geval het stedelijk gebied moet omvatten. Ten aanzien van lintbebouwing heeft de gemeente keuzevrijheid.

De nieuwe regeling in het Bkl gaat uit van hetzelfde principe als de (bestaande) Wet Veehouderij en Geurhinder: de ligging van een perceel binnen of buiten de bebouwde kom (of onder de Omgevingswet: bebouwingscontour) is bepalend voor het beschermingsniveau tegen geur. Hiervoor wordt aangesloten bij de vastgestelde Geurverordening van de gemeente.

3.2.6 Bebouwingscontour houtkap (art 5.165b Bal)

Het Bkl verplicht de gemeenteraad ook om een bebouwingscontour houtkap aan te wijzen. Het gaat daarbij om gebieden waarbinnen de regels voor verplichte herplant (art 11.111 Bal) niet gelden. Het is de opvolger van de verplichting uit de Boswet en de Wet Natuurbescherming aan de gemeenteraad een 'bebouwde kom' moest aanwijzen. De gemeenteraad heeft de grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Wet Natuurbescherming aangewezen en uitgaande van een

beleidsneutrale overgang dient het gebied dat daarmee is aangewezen als bebouwde kom nu te worden gezien als bebouwingscontour houtkap.

3.2.7 Bebouwingscontour jacht (art 5.165a Bal)

Het Bkl verplicht de gemeenteraad verder om een bebouwingscontour jacht aan te wijzen. Dat hangt samen met artikel 11.71 van het Bal op grond waarvan de jacht niet is toegestaan binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour jacht. In tegenstelling tot de bebouwingscontour omvat de bebouwingscontour jacht ook de lintbebouwing. Voor zover bekend is er niet eerder een bebouwingscontour jacht door de gemeenteraad aangewezen.

In de huidige regels is dit geregeld in artikel 3.21, derde lid, van de Wet natuurbescherming. Voor zover bekend heeft de gemeenteraad nimmer een expliciet gebied hiervoor aangewezen. Aangesloten werd bij de bebouwde kom in de zin van de Wet Natuurbescherming.

3.2.8 Geluidsgevoelige terreinen (art. 1 Bbl)

In het Bbl zijn regels opgenomen voor de geluidsbelasting van geluidsgevoelige terreinen. Vanwege de relatie met de inhoud van het Bbl moeten deze locaties specifiek in het omgevingsplan worden aangeduid. Bij de fasegewijze uitrol van het omgevingsplan zal de aanwezigheid van ligplaatsen voor woonschepen of standplaats voor woonwagens moeten worden geïnventariseerd en moeten deze locaties in het Omgevingsplan worden aangewezen als geluidsgevoelig terrein.

3.2.9 Bodemfunctieklassenkaart

Artikel 5.89p van het Bkl schrijft voor dat in het omgevingsplan de landbodem wordt ingedeeld in bodemfunctieklassen. Deze indeling is van belang voor het toepassen van grond of baggerspecie (art 4.1265 Bal). De gemeenteraad heeft de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart vastgesteld. Dit voorziet onder meer in een gemeentelijke bodemfunctieklassenkaart. Uitgaande van een beleidsneutrale overzetting van de huidige regels, wordt in het Omgevingsplan de huidige bodemkwaliteitskaart verwerkt in het omgevingsplan.

3.2.10 Bodembeheergebieden

In een omgevingsplan kunnen ook bodembeheergebieden worden aangewezen. In deze

bodembeheergebieden kunnen maatwerkregels of maatwerkvoorschriften worden gesteld ten aanzien. Bij de uitrol van het omgevingsplan zal moeten worden nagegaan of er aanleiding bestaat bodembeheergebieden aan te wijzen.

3.3 Uitwerking instructieregels voor de fysieke leefomgeving

Een andere categorie van instructieregels stelt eisen aan de inhoud van het omgevingsplan. Deze eisen beogen een zekere minimale kwaliteit van de fysieke leefomgeving te borgen. In het Bkl zijn daartoe een aantal onderwerpen benoemd die de gemeenteraad in ieder geval in het omgevingsplan moet regelen. Daarbij heeft de gemeenteraad wel enige beleidsvrijheid. Hierbij de verschillende onderwerpen:

- het waarborgen van de veiligheid (externe veiligheid: o.a. transport van gevaarlijke stoffen en risicovolle inrichtingen);
- het beschermen van de waterbelangen;
- het beschermen van de gezondheid en van het milieu (luchtkwaliteit, bodem, geur, geluid, trillingen);

- het beschermen van landschappelijke of stedenbouwkundige waarden en cultureel erfgoed;
- het behoud van ruimte voor toekomstige functies;
- het behoeden van de staat en werking van infrastructuur of voorzieningen voor nadelige gevolgen van activiteiten;
- het bevorderen van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen;

Hoe de gemeenteraad dat moet regelen, is niet altijd strikt voorgeschreven. In veel gevallen heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om, binnen zekere grenzen, maatwerk toe te passen. De overweging is dat met maatwerk het beste recht kan worden gedaan aan de lokale situatie. Hoe groot deze bestuurlijke afwegingsruimte is, verschilt per aspect. De vraag in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de afwegingsruimte hangt af van de ambitie die de gemeente in de omgevingsvisie heeft vastgelegd. De inhoud van de Omgevingsvisie is hier van bepalende invloed op de invulling van dit lokale maatwerk.

4. Gegeven kaders vanuit de omgevingsvisie Ooststellingwerf

Daarnaast is de omgevingsvisie van Ooststellingwerf een belangrijk uitgangspunt voor het omgevingsplan.

4.1 De uitgangspunten vanuit de omgevingsvisie

Appelscha valt in de omgevingsvisie onder het gebied Drents Ooststellingwerf. Vanuit de omgevingsvisie zijn de volgende waarden voor het gebied vastgelegd:

- De twee grote natuurgebieden: Fochtelooverveen op het veen en Drents-Friese Wold op het zand;
- Appelscha als belangrijke recreatieve trekpleister;
- Relatief donker;
- Ravenswoud als uniek beschermd dorpsgezicht waar de inrichting van het dorp en de omgeving nauw met elkaar samenhangen;
- De voormalige werkkampen Ybenheer en Oranje als sporen van het verleden;
- Grote recreatieve aantrekkingskracht en veel toeristisch-recreatieve mogelijkheden (routes, natuur, dagrecreatie, uitkijktorens).

Voor Appelscha is het volgende toekomstbeeld opgenomen in de omgevingsvisie:

Appelscha is een levendig dorp, het hele jaar door. Hier zijn alle voorzieningen te vinden op het gebied van sport, zorg en boodschappen. In Fochtelo en Ravenswoud is er ruimte voor jong en oud om te wonen. Het woningaanbod is daar op orde en de sociale samenhang groot als vanouds.

Evenementen

Appelscha is een toeristisch dorp met veel evenementen. Dat vinden we belangrijk. Er moet, zeker rond de Boerestreek, voldoende ruimte zijn om deze evenementen te organiseren. Dat daar drukte en lawaai mee gepaard gaat accepteren we, zo lang het niet tot grote overlast leidt.

In Appelscha zoeken we in eerste plaats ruimte voor woningbouw binnen het dorp. Maar nieuwe woningen mogen de toeristische ontwikkeling van de Boerestreek en het centrum niet in de weg zitten. Daarom kijken we zo nodig ook naar uitbreiding.

Toeristisch hart

Appelscha vormt het recreatieve en toeristische hart van het gebied. In Appelscha richten we ons in het bijzonder op twee plekken: de Boerestreek en het winkelhart met de Opsterlânse Kompanjonsfeart. Beide plekken zijn van groot belang voor de inwoners en de bezoekers. De al in gang gezette ontwikkelingen moeten helpen om het hart van Appelscha aan de vaart aantrekkelijk te maken en Appelscha als lokaal koopcentrum te behouden en te versterken. Daarbij bieden we de ruimte om winkelveorzieningen toe te voegen. En waar dat gewenst is te bundelen met voorzieningen rond zorg en cultuur (zoals huisarts en bibliotheek), omdat clustering uiteindelijk de sterkste drager is voor behoud.

We verkennen daarnaast hoe we Appelscha ook als dorp voor de vaarrecreatie beter kunnen ontwikkelen. Bijvoorbeeld door meer aanlegplekken, een insteekhaven of kanosteigers. Waar in de omgeving is het mogelijk om watersport en buitensport, varen en fietsen zo goed te combineren?

Boerestreek

We zien dat het gebied rond de Boerestreek alle potentie heeft als recreatieve trekpleister. Daarbij kan buitensport in de breedste zin van het woord een onderscheidende en unieke trekker van

Appelscha worden. Appelscha als het walhalla van de buitensport! We gaan een gebiedsgerichte aanpak opzetten voor de Boerestreek. Deze aanpak helpt ons om samen met ondernemers de Boerestreek verder te ontwikkelen. Het streven is om er een breed en divers aanbod aan horeca en passende bedrijvigheid te realiseren met oog voor kwaliteit. En met veel verblijfskwaliteit, zoals bankjes, terrassen en speelgelegenheid.

Bedrijven

De bedrijvigheid in het gebied concentreert zich aan de noordzijde van Appelscha. We bieden bestaande bedrijven de ruimte om te groeien, maar op het bedrijventerrein bij Appelscha is vrijwel geen ruimte meer. Met Oosterwolde dichtbij kiezen we in eerste instantie voor uitbreiding daar, in plaats van meer bedrijventerrein bij Appelscha.

4.2 Milieu uitgangspunten vanuit de omgevingsvisie

Geluid

Soms gaan plannen samen met meer geluid. Bijvoorbeeld omdat er meer verkeer komt. We wegen steeds af wat acceptabel is. Want we willen dat ontwikkelingen mogelijk blijven, maar ook dat inwoners niet te veel hinder ondervinden. In deze afweging betrekken we de plek van de ontwikkeling. In woonwijken en bij scholen willen we weinig geluidshinder. Op bedrijventerreinen en in dorpscentra accepteren we meer lawaai. Ook bij evenementen staan we tijdelijk meer geluid toe. In onze gemeente liggen drie door de provincie aangewezen stiltgebieden: het DrentsFriesewold, het Fochtelooverveen en de Dellebuursterheide. Hier zijn we extra streng op het gebied van geluid.

Geur

Ooststellingwerf is een landelijke gemeente. Geurhinder is bij ons vaak gekoppeld aan de veehouderij. In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan landelijk geldende afstanden en normen voor geurhinder van veehouderijen. De gemeente heeft binnen deze wet de mogelijkheid om andere geurnormen en afstanden vast te stellen. Zo kunnen we geurhinder beperken, maar ook ruimte geven aan veehouderijen om zich te ontwikkelen. We leggen onze keuzes rond geur vast in een geurgebiedsvisie. Tot die tijd gebruiken we de wettelijke kaders.

Licht

Dat het 's nachts nog donker is, is heel belangrijk voor onze natuur. En met het DrentsFriesewold en het Fochtelooverveen hebben we twee van de donkerste gebieden van Nederland in onze gemeente! Ons vertrekpunt is dat plannen geen overbodige lichtuitstraling mogen meebrengen. We bekijken of we rond onze natuurgebieden aanvullende regels op kunnen nemen die de donkerte daar nog beter beschermen.

Trillingen

Overlast van trillingen is vaak aan de orde bij spoorwegen. Of bij verkeer over bruggen en soms bij tijdelijke werkzaamheden. In Ooststellingwerf volgen we hiervoor de landelijke regels.

Luchtkwaliteit

Wij hebben het geluk dat we geen verstedelijkte gemeente zijn. De luchtkwaliteit is hier vaak goed. Vooral onze ritten met de (vracht)auto hebben invloed op de luchtkwaliteit. We zetten vanuit ons duurzaamheidsbeleid in op andere vormen van vervoer. Dat zal een positieve bijdrage hebben op de luchtkwaliteit. Voor luchtkwaliteit hanteren we de wettelijke waarden.

Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid gaat over het inschatten van risico's van bijvoorbeeld het vervoer of de opslag van gevaarlijke stoffen. Ook straalpaden, hoogspanningsleidingen en gasleidingen brengen

veiligheidsrisico's met zich mee. Op dit moment voldoen we aan alle eisen op dit vlak. Dat willen we zo houden. Bij nieuwe plannen gebruiken we de volgende uitgangspunten:

- Binnen een aandachtsgebied voor veiligheidsrisico's (brand, explosies, gif) zullen we in principe geen functies toestaan die kwetsbaar zijn bij calamiteiten, zoals een kinderdagverblijf of zorgcentrum. Het gaat om functies waar grote groepen mensen aanwezig zijn die zich niet zelfstandig in veiligheid kunnen brengen.
- Voor nieuwe risicovolle activiteiten zoeken we ruimte op een bedrijventerrein.
- Bij ontwikkelingen rond de energietransitie houden we aandacht voor mogelijke veiligheidsrisico's.
- We kiezen voor een hogere bescherming tegen risico's in woongebieden en dorpscentra.
- We accepteren een lager niveau van bescherming op bedrijventerreinen.

Bodem en ondergrond

De basis van onze gemeente is gevormd door onze ondergrond. De ondergrond is alles wat zich onder het maaiveld bevindt. Dus:

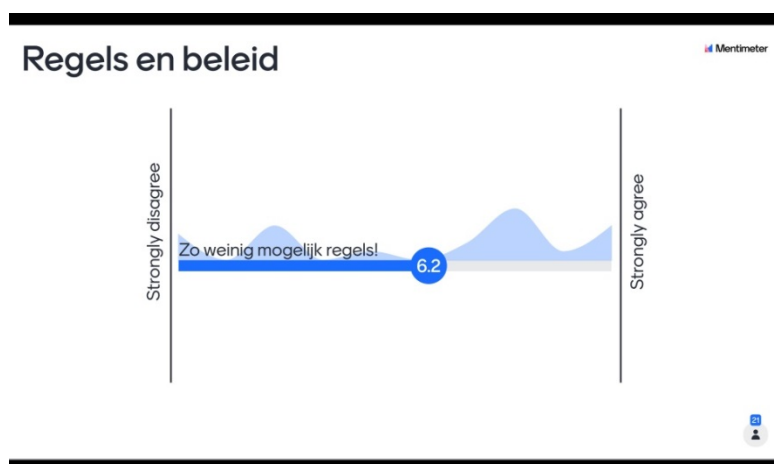
- de bodem (zand, veen);
- het grondwater, en;
- het bodemleven (beesten en bacteriën).

Verschillende ambities, bijvoorbeeld rond klimaatadaptatie, hebben gevolgen voor de bodem. Ook het gebruik van bodemwarmte als nieuwe vorm van verwarming voor woningen kan gevolgen hebben voor de bodem.

Wij vinden het belangrijk dat we op een slimme manier gebruik maken van onze bodem. We beschermen de bodemwaarden waar dat nodig is en gebruiken daarvoor de wettelijke kaders. Bijvoorbeeld rond het waterwingebied Terwisscha bij Appelscha dat belangrijk is voor ons drinkwater. En we bekijken hoe we onze bodem op een goede en duurzame manier kunnen benutten. Want onze bodem is ook belangrijk voor de boeren en ons voedsel. Met het Kenniscentrum Bodem in onze gemeente onderzoeken en monitoren we samen met de boeren voortdurend ons bodemleven en onze bodemkwaliteit.

4.3 Kaders vanuit de gemeenteraad

Op 13 april 2021 heeft er een informatieavond plaatsgevonden met de gemeenteraad. Tijdens deze avond is de volgende input opgehaald. De raad heeft digitaal gereageerd op de stelling: Zo weinig mogelijk regels. Hieruit kwam naar voren dat er een lichte voorkeur is naar minder regels.

Figuur 3: Mentimeter uitkomst sessie gemeenteraad

5. Uitgangspunten omgevingsplan Appelscha

Verschillende uitgangspunten (en gevolgen)

Voor de verdere uitwerking van het omgevingsplan is het verstandig enkele uitgangspunten te hanteren, zodat er ambtelijke enkele keuzes uitgewerkt kunnen worden. Deze keuzes zullen uiteindelijk bij de vaststelling van het omgevingsplan worden belicht.

Uitgangspunt 1: De pilot betreft een leertraject: er kunnen dus fouten worden gemaakt. Dit wordt geaccepteerd.

Het opstellen van het omgevingsplan Appelscha betreft een pilot. Het is een project waarin er wordt geoefend met de nieuwe wet. Vanuit het bestuur is er redelijkerwijs begrip. Fouten mogen gemaakt worden, als er maar wel van geleerd wordt. Tijdens het traject kunnen uitgangspunten wijzigen naarmate er meer informatie en kennis verzameld is. De pilot wordt ingestoken met het onderliggende doel de vaardigheden van de nieuwe systematiek onder de knie te krijgen.

Uitgangspunt 2: De omgevingsvisie Ooststellingwerf is leidend

Voor de gemeente Ooststellingwerf is de omgevingsvisie als ontwerp gereed. Naar verwachting zal de omgevingsvisie vast worden gesteld in december 2021. Voorgesteld wordt de omgevingsvisie als uitgangspunt te hanteren voor het omgevingsplan.

Uitgangspunt 3: Overgang naar nieuw omgevingsplan zo veel mogelijk beleidsneutraal

In het omgevingsplan worden verschillende verordeningen en de huidige bestemmingsplannen opgenomen. Het voorstel is om te kiezen voor een overgang in deze beginfase eerst zover als mogelijk beleidsneutraal te doen. In een volgende stap kan er bijvoorbeeld gekeken worden naar een ander uitgangspunt.

Uitgangspunt 4: Zoveel mogelijk vasthouden aan de huidige vergunningstelsels, maar kijken waar regels en vergunningsplicht vermindert kunnen worden.

Binnen het huidige bestemmingsplan en de verordeningen is al sprake van een enigszins ruimhartig vergunningsstelsel. Voorgesteld wordt om deze zo veel mogelijk te behouden. Er wordt wel kritisch gekeken naar makkelijke aanpassingen op onderdelen waarvoor altijd een vergunning wordt afgegeven.

Uitgangspunt 5: Alleen gebruik dat specifiek is benoemd toestaan

De systematiek van het omgevingsplan wijkt af van de systematiek die wij nu kennen vanuit het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan wordt bestemt wat er toegestaan is. Het omgevingsplan regelt in principe alleen wat niet is toegestaan op de locatie. Het is mogelijk hier anders mee om te gaan.

Uitgangspunt 6: De regels met betrekking tot de meest aangevraagde activiteiten opnemen in het omgevingsplan. De overige verordeningregels niet overnemen in het omgevingsplan, tenzij het moet.

In het omgevingsplan komen de regels die de fysieke leefomgeving raken samen. Vanuit de Omgevingswet zijn er een drietal regels die over moeten worden genomen in het omgevingsplan. Dit zijn de evenementenverordening, geurverordening en de verordening over hemelwater. Voorgesteld wordt deze aan te vullen met de regels die wij hebben met betrekking tot de activiteiten die het vaakst aangevraagd worden.

Uitgangspunt 7: Welstand wordt opgenomen in het omgevingsplan

De welstandsnota en verordening zijn verouderd. Voorgesteld wordt het onderdeel van de welstand voor Appelscha te actualiseren en op te nemen in het omgevingsplan. Tijdens dit proces wordt gekeken naar de mogelijkheid voor welstandsvrij of welstandsluw. De welstandsnota is onderdeel van de bruidsschat en is daarmee opgenomen in het tijdelijke omgevingsplan en een verplicht onderdeel van het omgevingsplan.

Uitgangspunt 8: Gebiedsgericht – handboek opbouw hanteren als/ structuur van het casco uitgangspunt

Het omgevingsplan wordt gebiedsgericht opgesteld. Met de keus voor Appelscha is het gebied gekozen. De volgende structuur wordt gekozen als basis van het omgevingsplan. Deze structuur sluit aan bij het casco van het omgevingsplan welke is opgesteld door de VNG.

Structuur van het Casco

- Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen
- Hoofdstuk 2 Doelen
- Hoofdstuk 3 Programma's
- Hoofdstuk 4 Aanwijzingen in de fysieke leefomgeving
- Hoofdstuk 5 Activiteiten
- Hoofdstuk 6 Beheer en onderhoud
- Hoofdstuk 7 Financiële bepalingen
- Hoofdstuk 8 Procesregels
- Hoofdstuk 9 Handhaving
- Hoofdstuk 10 Monitoring en informatie
- Hoofdstuk 11 Overgangsrecht
- Hoofdstuk 12 Slotbepalingen

Vervolg (planning)

De uitgangspunten worden besproken in OWO verband via de OWO beleidstafel Omgevingswet. Uit de evaluatie van deze pilot zal uiteindelijk inzichtelijk worden gemaakt of dergelijke uitgangspunten wenselijk zijn binnen Ooststellingwerf en OWO-verband.

De uitkomsten zullen verwerkt worden in het omgevingsplan Appelscha.

In het tweede kwartaal 2022 zal het omgevingsplan in concept worden aangeboden aan het college en de gemeenteraad.